

ÜSTÜN ZEKALI ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇE DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ: BARTIN BİLSEM ÖRNEĞİ

(A RESEARCH FOR THE ATTITUDES OF GIFTED STUDENTS' TOWARDS
TURKISH LESSON: A SAMPLE OF BARTIN BİLSEM)

Alpaslan OKUR¹
Yusuf ÖZSOY²

ÖZET

Bu araştırmada, Bartın Bilim ve Sanat Merkezi'ne (BİLSEM) devam eden üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının; öğrencilerin cinsiyeti, öğrenim kademesi, anne ve baba eğitim düzeyi, okul türü, eğitim programı gibi değişkenlere bağlı olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6, 7 ve 8. Sınıflar) 'nda (2006) yer alan 20 maddelik "Türkçe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır (MEB, 2006). Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarında, cinsiyet ve baba eğitim durumuna bağlı olarak istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu; öğrenim kademesine, anne eğitim durumuna, okul türüne ve BİLSEM programına bağlı olarak istatistiksel anlamlı bir farklılığın olmadığı gözlenmiştir. Elde edilen sonuçların, ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan çalışmalar ile karşılaştırmalı bir analizi yapılmış ve ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda, ülkemiz şartlarına uygun bir model olarak geliştirilen BİLSEM' lerde "üstün zekalı ve yetenekli" oldukları için seçilen öğrenciler için özellikle Türkçe öğretimi konusunda nelerin yapılabileceği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenek, üstün zekalı, Türkçe tutumu, BİLSEM.

ABSTRACT

In this research, it is aimed that Turkish lesson attitudes of wunderkind and gifted students who studies in Bartın Science and Art Center (BİLSEM) are examined depending on the variables such as the student's sexuality, the level of the school, their parent's educational level, the kind of the school and education program. In the research, a 20-items " Attitude Scale towards Turkish Lesson" which takes part in Turkish Lesson Educational Program and Guide (2006) prepared by Ministry of Education is used on the purpose of determining the student's attitudes towards Turkish lesson. It is observed that there isn't any statistically meaningful difference depending on learning level, mother's educational status, the kind of the school and BİLSEM program; but there is a statistically meaningful difference depending on sexuality and parent's educational status in the student's attitudes towards Turkish lesson. The outcomes are analyzed comparatively with the studies made in nationally and internationally and in line with these outcomes, it is discussed about what can be done about Turkish education of the students who are selected to BİLSEMs that is developed as an appropriate model for our country's conditions, for their being "wunderkind and gifted".

Keywords: Exceptional gift, gifted person, attitude toward Turkish lesson, BİLSEM.

¹ Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.

E-posta: aokur@sakarya.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

E-posta: yusufozsoy@yandex.com

GİRİŞ

Günümüzde dünya büyük bir hızda değişmekte ve gelişmektedir. Bu değişim ve gelişimin en yoğun olarak yaşandığı gelişmiş ülkelerde üzerinde durulan en önemli konuların başında üstün yetenekli çocukların eğitimi ve onların en iyi şekilde topluma kazandırılması gelmektedir. Bu ülkelerde, üstün zeka ve yeteneğe sahip çocuklar küçük yaşlarda tanılanmakta, daha sonra çeşitli öğretim programlarıyla toplumda en iyi yerlere getirilmektedir. Gelişmiş ülkelerin siyasi, ekonomik, askeri, teknolojik alanları başta olmak üzere birçok alanda ülke eğitim sistemi tarafından yetiştirilmiş üstün zekalı ve yetenekli insanlar bulunmaktadır. Ülke yönetiminin bu alanlarını üstün yetenekli bireylere emanet etmek gelişmiş ülkelerin daha hızlı bir şekilde ilerlemesine ve gelişmelerine olanak sağlamaktadır.

Ülkemizde üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerin öğrenim gördüğü eğitim kurumları olan Bilim ve Sanat Merkezleri'nin (BİLSEM) yönergesine göre üstün veya özel yetenekli çocuk; özel akademik alanlarda veya zekâ, yaratıcılık, sanat ve liderlik kapasitesi yönüyle yaşitlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren ve bu tür yeteneklerini geliştirmek için okul tarafından sağlanamayan hizmet veya faaliyetlere gereksinim duyan çocuktur (Bilsem Yönergesi, 2007). Bir diğer tanımda da Kirk ve Gallogher (1989) üstün ve özel yetenekli çocuğu; entelektüel, yaratıcı, sanat veya liderlik gibi alanlarda yüksek performans kapasitesi gösteren veya bu kapasitelerini tamamen geliştirmek için özel akademik alanlarda okulunda elde edemediği etkinliklere ve faaliyetlere ihtiyaç duyan çocuk olarak tanımlamıştır. Bu çocukların kendi yaşitlarına göre birçok açıdan farklı ve gelişmiş yönleri bulunmaktadır. Uzun (2004), üstün zeka ve yeteneğe sahip çocukların zeka bölümünün (IQ) 130 ve üzeri olmasından başka; ortalamanın üzerinde yetenek düzeyine, yüksek düzeyde görev sorumluluğuna, yüksek düzeyde yaratıcılığa ve ileri düzeyde motivasyona sahip olduğunu belirtmiştir.

Amerika Eğitim Ofisi (USOE) 1978 yılında sanatta üstün yetenekli çocuklardan liderlik potansiyeline sahip çocuklara kadar geniş bir üstün yeteneklilik tanımı yapmıştır. Bu tanıma göre; üstün yetenekli çocuklar terimi okulöncesi, ilköğretim veya lise seviyesinde potansiyel, ispatlanmış veya sahip oldukları yetenekleriyle tanınan çocukları ve gençleri kapsar. Bu çocuklar zihinsel, yaratıcı ve özel akademik yeteneği veya liderlik kabiliyeti olan, görsel ve icra sanatları gibi alanlarda yüksek kabiliyetli çocuklardır (Aktaran: Bildiren, 2011). Üstün yetenekli çocuklar, diğer normal çocuklardan daha hızlı, önce ve farklı biçimde öğrenirler. Normal çocuklar için hazırlanan metotlar üstün yetenekli çocukların eğitimi için yetersiz kalmaktadır. Normal çocuklar kavramları anlamak için sık sık tekrara ihtiyaç duyarlar. Normalin altındaki çocuklar, kavramı anlamak için daha fazla tekrara ihtiyaç duyarlar. IQ puanı yükseldikçe tekrarlama sayısı düşer. Üstün yetenekli çocukların zamanının çoğu, öğrendiği kavramların gereksiz tekrarları ile boşa geçmektedir (Meyen ve Skrtic: 1988:269). Bu durumu düzeltebilmek için üstün yeteneklilere yönelik dünyanın farklı yerlerinde farklı modellerde eğitimler verilmektedir. Bizim ülkemizde de üstün yeteneklilerin bu hızlı ve farklı öğrenmelerini destekleyici kurumlar olarak Bilim ve Sanat Merkezleri kurulmuştur.

Bu kurumlardaki öğretim faaliyetleri; üstün yetenekli çocukların yetenek alanlarını destekleyici, hızlı ve farklı öğrenmelerini dikkate alan, keşfetmeyi içeren şekildedir.

“Türkiye’de cumhuriyetin ilanından itibaren farklı alanlarda yetenekli öğrencilere yönelik eğitim olanakları sunmak için çeşitli çabalar ortaya konmuştur. Resim, müzik ve plastik sanatlar alanında olağanüstü özel yetenek gösteren öğrencilerin yurt dışında eğitim almaları için 1948’de 5245 Sayılı Kanun ve 1956 yılında 6660 Sayılı Kanun çıkarılmıştır. Ayrıca matematik ve fen alanında yetenekli öğrencilerin sınavla seçilerek alındığı fen liselerinin ilki de 1964 yılında Ankara’da açılmıştır. Türkiye’de özellikle son yıllarda, üstün zekâlı olarak tanınan öğrencilerin kabul edildiği kurumların açılmasıyla üstün zekâlıların eğitiminde önemli gelişmeler görülmektedir. Bu kurumlardan birisi olan Bilim ve Sanat Merkezleri’nin (BİLSEM) ilki 1995 yılında açılmıştır. 2000 yılında 10’a ulaşan BİLSEM sayısı, son 10 yılda hızla artmış ve 2010 yılı itibarı ile 61’e ulaşmıştır. 2009-2010 eğitim-öğretim yılı itibarıyla istatistiklere göre BİLSEM’lere kayıtlı öğrenci sayısı 6942’dir. BİLSEM’lerin yanı sıra yine üstün zekâlıların eğitimine yönelik; Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi (TEVİTÖL) 1993 yılında, İstanbul Üniversitesi bünyesinde Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu 2002 yılında ve Anadolu Üniversitesi bünyesinde yürütülen Üstün Yetenekliler Eğitim Programları (ÜYEP) ise 2007 yılında eğitime başlamıştır.” (Öpengin, 2011)

Ülkemizde 2010 yılı itibarıyla 61 olan Bilim ve Sanat Merkezi sayısı, günümüzde 2013 yılında 67’ye yükselmiştir ve artmaya da devam etmektedir. Ülkemizde eğitim veren 67 BİLSEM’den biri de Bartın ilinde 2007 yılında açılmış olup, o yıldan beri eğitim faaliyetlerine devam etmektedir (MEB, 2013).

Türkçe Eğitimi ve Tutum

Tutum, ders başarısına olumlu etki eden faktörlerdendir. “Tutum, herhangi bir nesne, fikir ya da kişiye karşı düşüncelerle ve duygularla ilgili öğeleri olan ve davranışsal eğilimler içeren; kişinin kişiye, nesneye ya da konuya karşı olumlu veya olumsuz olabilen duygu ya da değerlendirmeye verilen addır.” (Korkut, 1994) Demirel (2001: 93) ise Eğitim Sözlüğü’nde tutumu, “bireyi belli insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilim” olarak tanımlamıştır.

Eğitim sistemlerinde hedef alınan bilişsel gelişim ve duyuşsal davranışlar çoğu zaman doğrudan doğruya öğrencilerin ilgili konulara, bireylere, olaylara veya fikirlere karşı olumlu ya da olumsuz gerçekleşen eğilimleriyle; kısacası tutumlarıyla ilgilidir (Tavşancıl, 2002).

Tutumun genelde kabul edilen üç ögesi vardır. Bunlar; düşünce, duygu ve davranıştır (Kağıtçıbaşı, 1976). Ancak davranışlar, tutumdan farklıdır. Yapılan araştırmalara göre insan her zaman tutumları doğrultusunda davranış göstermektedir (Akkoyunlu, 1996). Bu davranış gösterme, öğrenme ve derse yönelik tutumda da aynı şekildedir. Öğrencinin önceki öğrenme deneyimleri, okula ve derslere yönelik olumlu veya olumsuz tutumlar kazanmasını sağlamaktadır. Öğrencinin Türkçeyi öğrenmeye istekli olması halinde, daha fazla çaba harcayacağı düşünülebilir (Deniz ve Tuna, 2006).

Bloom (1979: 31,32), öğrencinin derse yönelik tutumunun ve kendisine ilişkin algısının başarıyı önemli ölçüde etkilediğini belirtmektedir. Bloom'a göre, öğrencinin bir öğrenme ünitesine ya da derse ilişkin elde ettiği başarılar ve bu başarılarla ilgili algılar, zaman içerisinde birikerek kararlılık kazanır. Bu da öğrencinin aynı türden olan daha sonraki öğrenmelerine yönelik kendine olan güvenini artıracaktır (Aktaran: Bölükbaş, 2010).

Örgün eğitim kurumlarında öğrenimlerine devam eden öğrenciler, kendi okullarındaki tüm unsurları bir arada düşünürsek, bir tutum geliştirirler. Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam eden öğrenciler kendi öğrenim gördükleri okulların yanı sıra, okul çıkışları veya hafta sonlarında BİLSEM'lere devam edip, orada da öğrenim görmektedirler. Normal bir öğrencinin derse yönelik tutumunda okulundaki yaşanmışlıklar etkili olurken, BİLSEM'lere devam eden öğrencilerin derse yönelik tutumlarında ise hem okuldaki, hem de BİLSEM'deki yaşanmışlıkların birleşimi etkili olur. Bu bakımdan Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim gören üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumunun ayrı olarak incelenmesi gerekmektedir.

Bu araştırmada Bartın Bilim ve Sanat Merkezi'nde eğitim gören öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumu incelenmiş, çıkan sonuçlar daha önceki Türkçe dersine yönelik tutum çalışmalarıyla da (Deniz ve Tuna, 2006; Kaya, Arslantaş ve Şimşek, 2009; Karasakaoğlu ve Saracaloğlu, 2009; Bölükbaş, 2010; Çetinkaya, 2011) karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Bu araştırmanın amacı, üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını belirlemektir. Çalışmada aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam eden öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumları,

- cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- öğrenim kademesine göre farklılık göstermekte midir?
- babalarının eğitim düzeyine göre farklılık göstermekte midir?
- annelerinin eğitim düzeyine göre farklılık göstermekte midir?
- okudukları okulun türüne göre farklılık göstermekte midir?
- öğrenim gördükleri BİLSEM programına göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma nicel veri analizine dayalı betimsel bir çalışmadır. Betimsel araştırma “*verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir biçimde tanımlar.*” (Büyüköztürk, 2010: 21). Tarama araştırması ise “*bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalara*” (Büyüköztürk vd., 2010: 16) denir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Bartın BİLSEM’de öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubunu ise, evren içerisinden seçkisiz örnekleme yöntemlerinden rastgele örnekleme ile seçilen Bartın Bilim ve Sanat Merkezi’nde ilkokul ve ortaokul seviyesinde öğrenim gören 110 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Öğrenci Cinsiyet, Öğrenim Kademesi ve Okul Türüne İlişkin Bilgiler

Öğrenim Kademesi	Cinsiyet		Okul Türü	
	Kız	Erkek	Devlet Okulu	Özel Okul
İlkokul	30	26	40	16
Ortaokul	25	29	43	11
Toplam	55	55	83	27

Tablo 2. Öğrenci Ailelerinin Eğitim Düzeyine İlişkin Bilgiler

Eğitim Düzeyi	Anne Öğrenim Durumu	Baba Öğrenim Durumu
İlkokul	21	9
Ortaokul	14	13
Lise	26	25
Üniversite	49	63

Tablo 3. Öğrencilerin BİLSEM Programına İlişkin Bilgiler

BİLSEM Programı	DESTEK (Destek Eğitimi)	BYF (Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme)	ÖYG (Özel Yetenekleri Geliştirme)
Toplam	73	27	10

Verilerin Toplanması

Çalışmada, bilimsel araştırmalarda kullanılan veri toplama yollarından biri olan anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın temelini toplanan veriler oluşturmaktadır. Veri “*değişkenle ilgi denek ya da objenin değerine*” (Büyüköztürk, 2010:2) denir. Çalışma grubundaki öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu’nda yer alan ve EARGED (Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı) tarafından geliştirilen 20 maddelik tutum ölçeği kullanılmıştır (MEB, 2006:233). “5-Tamamen Katılıyorum. 4-Katılıyorum. 3-Kararsızım. 2-Katılmıyorum. 1- Kesinlikle Katılmıyorum.” şeklinde 5’li likert tipte hazırlanmış ölçeğin bazı maddeleri (2, 4, 8, 10, 11, 13, 14, 15) olumsuz içeriğe sahip olduğu için ters yönde değerlendirmeye alınmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler sosyal bilimlerde kullanılan SPSS 16.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Veriler analiz edilmeden önce araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum puanlarının toplamının normal dağılıp dağılmadığına bakılmıştır. Yapılan Kolmogorov-Smirnov normallik testi sonucunda KS değeri .22

ve p değeri .05' ten küçük çıkmış ve verilerin normal dağılmadığı görülmüştür. Bu nedenle verilerin analizinde non-parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Verilerin çözümlenmesi için Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını saptamak amacıyla yapılan çözümlenmeler sonunda, 110 öğrencinin Türkçe dersine yönelik tutumları ortalaması "Katılıyorum" (78,7636) seviyesinde çıkmıştır. Araştırma sonucunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Tablo 4. Cinsiyet Değişkenine Göre Türkçe Dersine Yönelik Tutum (MWU Testi)

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	55	61,86	3402,50		
Erkek	55	49,14	2702,50	1162,500	0,036

($p=0,036<0,05$)

Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği Tablo 4' te verilmektedir. Tablo incelendiğinde, kız öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (61,86), erkek öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (49,14) çıkmıştır. İstatistiksel analiz olarak, non-parametrik Mann-Whitney U (MWU) testi uygulanmıştır. Tablo 4' te görüldüğü gibi, öğrencilerin cinsiyete göre, Türkçe dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Buna göre kız öğrenciler erkek öğrencilere göre Türkçe dersine yönelik daha olumlu tutuma sahiptir.

Tablo 5. Öğrenim Kademesi Değişkenine Göre Türkçe Dersine Yönelik Tutum (MWU Testi)

Öğrenim Kademesi	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İlkokul	56	58,25	3262,00		
Ortaokul	54	52,65	2843,00	1358	0,357

($p=0,357>0,05$)

Tablo 5 incelendiğinde, ilkokul öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (58,25), ortaokul öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (52,65) çıkmıştır. İstatistiksel analiz olarak, non-parametrik Mann-Whitney U (MWU) testi uygulanmıştır. Öğrencilerin öğrenim kademesine göre, Türkçe dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 6. Baba Öğrenim Düzeyi Değişkenine Göre Türkçe Dersine Yönelik Tutum (KWH Testi)

Öğrenim Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p	Anlamlı Fark
İlkokul	9	69,22				
Ortaokul	13	66,81	3	10,494	0,015	1-4, 2-4 ve 3-4 Arası
Lise	25	66,04				
Üniversite	63	47,02				

($p=0,015<0,05$)

Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının baba öğrenim durumuna göre farklılık gösterip göstermediği Tablo 6' da verilmektedir. Tablo incelendiğinde, babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (69,22), babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (66,81), babası lise mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (66,04), babası üniversite mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (47,02) çıkmıştır. İstatistiksel analiz olarak, non-parametrik Kruskal Wallis H (KWH) testi uygulanmıştır. Tablo 6' da görüldüğü gibi, öğrencilerin öğrenim kademesine göre, Türkçe dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Buna göre; babası ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olanların, babası üniversite mezunu olanlara göre Türkçe dersine karşı daha olumlu tutuma sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Anne Öğrenim Düzeyi Değişkenine Göre Türkçe Dersine Yönelik Tutum (KWH Testi)

Öğrenim Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p	Anlamlı Fark
İlkokul	21	60,81				
Ortaokul	14	49,25	3	6,727	0,081	-
Lise	26	67,13				
Üniversite	49	48,84				

($p=0,081>0,05$)

Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının anne öğrenim durumuna göre farklılık gösterip göstermediği Tablo 7' de verilmektedir. Tablo incelendiğinde, annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (60,81), annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (49,25), annesi lise mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (67,13), annesi üniversite mezunu olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum sıra ortalamaları (48,84) çıkmıştır. İstatistiksel analiz olarak, non-parametrik Kruskal Wallis H (KWH) testi uygulanmıştır. Tablo 7' de görüldüğü gibi, öğrencilerin öğrenim kademesine göre, Türkçe dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 8. Okul Türü Değişkenine Göre Türkçe Dersine Yönelik Tutum (MWU Testi)

Okul Türü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Devlet	83	55,99	4647,00	1080,00	0,778
Özel	27	54,00	1458,00		

($p=0,778>0,05$)

Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri okul türüne göre farklılık gösterip göstermediği Tablo 8’ de verilmektedir. Tablo incelendiğinde, devlet okulunda öğrenim gören öğrencilerin Türkçe dersine yönelik sıra ortalamaları (55,99), özel okulda öğrenim gören öğrencilerin Türkçe dersine yönelik sıra ortalamaları (54,00) çıkmıştır. İstatistiksel analiz olarak, non-parametrik Mann-Whitney U (MWU) testi uygulanmıştır. Tablo 8’ de görüldüğü gibi, öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türüne göre, Türkçe dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 9. BİLSEM Eğitim Programı Değişkenine Göre Türkçe Dersine Yönelik Tutum (KWH Testi)

BİLSEM Eğitim Programı	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Destek	73	59,99	2	4,302	0,116	-
BYF	27	46,80				
ÖYG	10	46,25				

($p=0,116>0,05$)

Öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri BİLSEM eğitim programına göre farklılık gösterip göstermediği Tablo 9’ da verilmektedir. Tablo incelendiğinde, destek biriminde öğrenim görenlerin sıra ortalaması (59,99), BYF biriminde öğrenim görenlerin sıra ortalaması (46,80), ÖYP biriminde öğrenim görenlerin sıra ortalaması (46,25) çıkmıştır. İstatistiksel analiz olarak, non-parametrik Kruskal Wallis H (KWH) testi uygulanmıştır. Tablo 9’da görüldüğü gibi, öğrencilerin öğrenim gördükleri BİLSEM programına göre, Türkçe dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde, bir önceki bölümde açıklanan bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve sonuçlarla ilgili tartışmalar yer almaktadır.

1. Bu çalışmanın bulguları, üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının genelde olumlu olduğunu göstermektedir.

2. Üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koyan çözümlemede, kız

öğrencilerin tutumlarının erkek öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Daha önce Türkçe dersi öğrenci tutumunu cinsiyet değişkenine göre değerlendiren diğer çalışmalar da (Sibel ve Tuna, 2006; Karasakaoğlu ve Saracaloğlu, 2009; Kaya, Arslantaş ve Şimşek, 2009; Bölükbaş, 2010; Çetinkaya, 2011) kız öğrencilerin tutum puanlarının, erkek öğrencilere göre yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ortaya çıkan sonuç, üstün yetenekli ve zekalı kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre Türkçe dersini daha çok sevdiği biçiminde yorumlanabilir.

3. Öğrencilerin Türkçe dersi tutumunun öğrenim kademesi değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koyan çözümlemede, öğrenim kademesinin anlamlı bir fark oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Daha önceki çalışmalarda; normal öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumunun sınıf seviyesine göre farklılık gösterdiği (Sibel ve Tuna, 2006; Çetinkaya, 2011) sonucuna ulaşılsa da, üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin tutumlarının öğrenim kademesine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

4. Üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının, baba öğrenim durumu değişkenine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmaktadır. Sibel ve Tuna (2006) ve Bölükbaş (2010)' ın çalışmalarında öğrencinin Türkçe tutumuyla baba öğrenim durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunsa da; bu farkın öğrenim düzeyi arttıkça tutum puanının da artması şeklinde ortaya çıktığı görülmüştür. Fakat bu çalışmada, üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının en yüksek olanının ilkökul mezunu babası olanlar, en düşük olanının ise üniversite mezunu babası olanlar olduğu görülmektedir. Anlamlı fark babası ilkökul mezunu, ortaokul mezunu ve lise mezunu olan çocuklarla, babası üniversite mezunu olan çocuklar arasındadır. Bu sonuç, Türkçe tutumu ile ilgili diğer çalışmalara göre tam tersi yöndedir.

5. Üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının, anne öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Daha önceki çalışmalardan Deniz ve Tuna (2006) ve Bölükbaş (2010)' ın çalışmalarında öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının anne öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Fakat; Kaya, Arslantaş ve Şimşek (2009)' in araştırmasında tutum ile anne öğrenim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ve bu sonuç da çalışmamızı destekler niteliktedir.

6. Öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının, okudukları okul türüne göre değişiklik göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Devlet okulunda öğrenim gören ve özel okulda öğrenim gören üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersi tutum puanları birbirine çok yakındır ve aralarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Üstün yetenekli ve zekalı öğrenciler farklı türde okullarda öğrenim görseler de, birbirine yakın zeka-yetenek özellikleri taşıdıklarından tutum düzeylerinde anlamlı farkın oluşmaması anlaşılabilir bir sonuçtur.

7. Öğrencilerin Türkçe dersi tutumlarının, BİLSEM programı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Destek, BYF ve ÖYG programlarında öğrenim gören üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçe dersi tutum puanlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Yani, öğrencinin öğrenim

gördüğü program değişse de Türkçe dersine yönelik tutumları anlamlı şekilde değişmemektedir.

Ülkemizin birçok yönden geleceğine yön verecek olanların üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin içinden çıkması oldukça olasıdır. Bu öğrenciler, ülkemiz için oldukça büyük öneme sahiptir. Gelecekte, birçok alanda ülkemize hizmet edecek üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin dil ve edebiyat alanında da öncü olması şarttır. Bu yüzden, üstün yetenekli ve zekalı öğrencilerin Türkçeye yönelik tutumlarının yüksek tutulması için öğrenim gördükleri okullarda ve bilim sanat merkezlerinde gerekli ortamın sağlanması gerekmektedir. Onların yaşlarına göre daha hızlı anladıkları, daha ileri düzeyde zeka ve yetenek seviyesine sahip olduğu göz önünde bulundurularak ona göre öğrenme ortamları ve öğrenme etkinlikleri oluşturulmalıdır. Öğretmenler, öğrenme ortamını oluştururken ve bu öğrencilerle ilişkilerini belirlerken öğrencilerin duyuşsal özellikleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B. (1996). Öğrencilerin bilgisayara karşı tutumları. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 20, 100.
- Akyüz, Y. (2008). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bildiren, A. (2011). *Üstün yetenekli çocuklar*. İstanbul: Doğan Kitap Yayınları.
- Bölükbaş, F. (2010). İlköğretim öğrencilerinin türkçe dersine yönelik tutumlarının başarı-cinsiyet-ailenin eğitim düzeyi bağlamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 5(3), 905-918.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. ve diğerleri (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çetinkaya, E.R. (2011). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutumları: Samsun İli Örneği*. Samsun Sempozyumu.
- Demirel, Ö. (2001). *Eğitim sözlüğü*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Deniz, S. ve Tuna, S. (2006). İlköğretim öğrencilerinin türkçe dersine yönelik tutumları: köyceğiz örnekleme. *Millî Eğitim Dergisi*, 170, 339-350.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1976). *İnsan ve insanlar*. Ankara: Sevinç Mat.
- Kaya, A.İ., Arslantaş, H.İ. ve Şimşek, N. (2009). İlköğretim öğrencilerinin türkçe dersine karşı tutumlarının değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Güz, 376-387.
- Karasakaloğlu, N. ve Saracaloğlu, A.S. (2009). Sınıf öğretmeni adaylarının türkçe dersine yönelik tutumları, akademik benlik tasarımları ile başarıları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (6)1, 343-362.
- Kirk, S. A. ve Gallogher, J. J. (1989). *Educating exceptional children*. USA: Houghton Mifflin Company.

- Korkut, F. (1994). *İnsan ilişkilerinde tutum ve tavırların önemi, insan ilişkileri ders kitabı*. Ankara: Ecem Yayınları.
- MEB (2006). *Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB (2007). *Bilim ve sanat merkezleri yönergesi*. Ankara.
- Meyen, E.L., Skrtic, T. M. (1988). *Exceptional children and youth*. Colorado: Love Publishing Company Denver, USA.
- Öpengin, E. (2011). *Üstün Zekalı Öğrencilerin Bakış Açısıyla Üstün Zeka Etiketinin Öğrencilerin Çeşitli Algıları Üzerinde Etkisi*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Uzun, M. (2004). *Üstün yetenekli çocuklar el kitabı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- <http://bartinbilssem.meb.k12.tr/> (Erişim Tarihi: 20.03.2013).
- http://orgm.meb.gov.tr/alt_sayfalar/kurum.asp (Erişim Tarihi: 20.03.2013).